

ZGODNJA

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 8. prosenca 1857.

List 3.

Vošilo noviga leta 1857.

O novimu letu po stari navadi
Se zvesti prijatli obišejo radi.
Si srečo, veselje in zdravje želijo
In kako darilo v spomin podelijo;
Tud nam je prinesel na zemljo Bog Sin
Nebeške darove v ljubezni spomin.

Le k Jezusu v Betlehem bratje! tecite,
Od njega nebeške vošila sprejmite:
Zvolite vsi Jožefa ino Marijo
Si v novimu letu zvestó tovaršijo!
Naj limbar z vertnico*) se vsereubeli,
To usmiljeni Jezus vsm skupaj želi.

Ko solnce rumeno na nebu se vtrinja,
Naj svitla bo luč — gospodar, gospodinja!
In ko se pod ternje vijolica skriva,
Te venčaj ponižnost, mladost ljubeznjiva!
Če limbarji čistosti tebi cveto,
Veselja ti serce prepevalo bo.

Nebeški naj mir med narodi kraljuje,
Pas Božje ljubezni ljudi objemuje!
Nedolžnim naj žar stanovitnosti sije,
Naj grešnike solza pokore oblije. —
In sreča življenje nam slajšala bo.
Blagrosti se vtrinjalo leto novó. —

Kaj čemo pa Jezusu mi darovati?
Sirote kaj nimamo Stvarniku dati! —
Za nekaj pa vender se priporočuje. —
Po našimu sercu on roke steguje; —
Le k sebi potegni, o Jezus, ga ti,
Za Tebe naj serce na večno gori!

J. V.

Zabavljivcu žalostno plačilo.

Čudno se nam dostikrat zdi, ko beremo v zgodovini, kako zaničljivo so nekdanji neverniki s kristjani počeli. Še bolj čudno pa je, brati ali slišati, kako zaničljivo so celo nekteri kristjani ravnali. Kakošno plačilo pa so za tako zaničljivo zabavljanje brezbožni zaničevavci pobožnih prejeli? To nam kaže naslednja prigodba iz življenja sv. Ignacija.

Sv. Ignaci, mož po volji Božji, je romal k Božjemu grobu v Jeruzalem. Ko je opravil ondi svojo pobožnost, se verne proti domu. Pride do primorskega mesta z loko, ali barkostajo ki je več bark v nji stalo. Urno poprašuje, ktera barka je namenjena proti Italii, kamor se je želel prepeljati. Pokažejo mu dve barki, ki ste bili prot Laškimu namenjeni, ena z obilnim kupčijskim blagom obložena, je bila benečanska, prav lepa, velika in pripravna; druga tudi proti Italii odmenjena je bila manjši, zlo slaba in prepelela, toraj manj varna. Sv. Ignaci, kakor si vsaki lahko misli, se je želel peljati v bolj varni in pripravni benečanski barki po nevarnim morji proti Italii. Zatorej sv. Ignaci prav prijazno poprosi vodja benečanske barke, de bi mu dovolil,

se ž njim na Laško prepeljati. Ali napuhnjeni gospod prav zaničljivo zabavljivo ponižnimo Ignaciju zarobi, rekoč: Čimu bo svetniku barka, ki lahko po morji kakor po suhim hodí, svoj plaš naj razgerne po morji po izgledu Rajmunda iz Peneforte, ter naj jadra v Italijo. Sv. Ignaci obmolkne, se Bogu izroči in gre v drugo slabo barko, de bi se odpeljal. Obedvé barki odrinete od kraja in plavate po morji. Nekaj časa se vozijo prav po sreči. Ko se pa približajo otoku Cipru, vstane strašni vihar na morji. V kaki nevarnosti, si misli kdo, je bil sv. Ignaci na stari piškavi barki! Morje strašno šumi in žene valove. Kakor silna burja listje sem ter tje suče in premetava, ravno tako je grozoviti vihar barke sukati in dervil, po šumečih valovih razdraženiga morja. Vse se trese in trepetá na barki. Kar buti močna benečanska barka na špicasto skalo s toliko silo, de se na kose razsuje; — vse kar je bilo v nji, ljudje in blago, se potopi v globočino valov in šumečiga morja. Druga majhna, rahla barka pa, v kateri je sv. Ignaci, varno po morji priplava do Italije. —

Kako žalostno plačilo je prejel napuhnjeni benečanski mornar za svojo brezbožno zabavljico, s katero je bil svetiga moža piknil! De bi si pač vsi brezbožni zasmehovavci pobožnih današnjih dni to prigodbo v svarivni nauk obrnili, in tako od sebe odvernili šibo Božje jeze, ki prej ali poznej, pa gotovo vse take modrijane poniža.

Višnagorski Davorin.

Sedanji stan katoliške cerkve v holandskih selih po indijskih otokih.

Spisal Valentin Sežun.

(Dalje.)

Holanzezi so hotli drago barantijo z muskatnimi oreški in z dišavnimi žebicami (Gewürznelken), ki po molukiških otokih rastejo, edino sebi prihraniti, in de bi te reči Evropejcam po dragi ceni prodajali, so oni samo na otokih Banda, Neira, Gunong-Api in Ai muskatne oreške, na otokih Amboina pa žebice pridelovati pripustili. Ves pridelek se mora holandski kupčijski družbi odrajtati, ktera ga plača po svoji volji. Povsod drugod so pa Holanzezi vse sadike tih dražih reči pokončali. Ptič, falor imenovan, zoblje rad oreške s skorjo vred, ali le ta poslednja mu služi v živež, zerno pa pada od njega in začne kaliti. Tode Holanzezi plačujejo vsako leto domačim sultanam pristojno plačo, de vsak sadež, ako se razun imenovanih otokov kje prikaže, berž zatarejo. Več vojsknih bark, ki se sem ter tje vozijo, čuje nad natanjkim spolnovanjem te postave. Kogar zapazijo, de jo ne spolnuje, ga zadene kazen pregnanstva, ako je visokiga stanú. smerti pa, ako je nizkiga.

Holanzezi niso nobenimu katoliškemu duhovnu v indiske naselstva pustili priti, gorjé vsakimu, kateri bi se bil prederznil ondotnim razkropljenim ovcam se približati. Pač

*) Limbar, to je, sv. Jožef; vertnica, to je, Marija.

nikjer na svetu se tako jasno ne vidi, kakor ravno v holandskih kolonijah, de protestantska vera ni družiga, kakor ljulika na njivi Gospodovi. Že čez pol tretje stolet gospodarijo Holandezji po indiskih otokih; kar so bili katoliški Portugaljci ondi zasijali, so oni poderli, zaterli, sami pa prav nič ne storili za omiko njih indijskih podložnikov, katerih je do 16 milijonov! Izmed toliko ljudi imajo Holandezji v Indii komaj 30.000 kalvinskih vernikov, in še ti so le Evropejci. Nekaj Alfurov je bilo po sili kersenih (po kalvinsko), pa ti so se nazaj v malikovavstvo vernili.

Velika francoska prekucija je bila nekaj kalvinsko trinostvo v Holandu omajala. Ko je bil l. 1795 Pichegru (Pišgrü) to ljudovlado posedel, je bila enakopravnost vsih ver po Holandu oklicana, l. 1806 je bil Ludovik Bonaparte, oče sedanjiga cesarja Francozov, čez Holand kraljevanje dobil, in ta je l. 1808 mašnikama J. Nélsen in L. Prinsen dovolil prebivati v Batavii, glavnim mestu vsih indijskih sel, na otoku Java-nskim.

Dunajski kongres l. 1814—15 je bil katoliško Nizkozemlje s kalvinskim Holandam v eno kraljestvo vkup spravil in Vilhelma I. Oranskiga kralja postavil. Nesrečno Lünevilsko pomirovanje l. 1801, katero je bilo vse posestvo katoliške cerkve po Nemčii požerlo in ga večidel protestantskim vladarjem dalo, je timu Vilhelmu slavno opatijo Korvei v Vestfalii kakor deželsko (weltlich) kneževino prepustilo. Iz te Korveiske opatije so nekdanj izhajali učeni, sv. možje, ki so po Danii, Švedii i. d. sv. evangeli oznanovali. Gislemar, sv. Anžar Gautbert, in še drugi. V Korveji so cvetle, izobrazenost, kersansko in klasično slovstvo, ktere so svoje dobrotljive žarke na vse strani severne Evrope razpušale. Korvejski minihii ravno so nam zgube oteli več izdelkov starinskih pisavcov. Tako postavim, so bile prve petere bukve Tacitove zgubljene; pa najdene so bile v Korveji, in papež Leon X (iz Medicejske rodovine), kateri jih je bil od tam v dar prejel, je bil tiga darú tako vesel, de je unimu, ki mu jih je bil prinesil, 500 cekinov odštel. Komaj je bil pa imenovani kalvinski Vilhelm Korvei dobil, že so bili l. 1802 stolni kapitel, samostani in celo semeniše preklicani, in škof Ferdinand baron Lüning se je mogel proč umakniti.

Po takim začetku niso mogli katoličani noviga kraljestva, akoravno jih je bilo 3 četertinke vsih podložnikov, nič dobriga pričakovati. In res, skorej nobeden iz njih ni dobil službe vradniške, častnikov je bil komaj deseti katoličan, katoliški (belgijanski) vojaki večidel v indijske sela peljani, semeniša zaperte. Še le l. 1829 so Vilhelm I. in njegovi kalvinski ministri dovolili, de je v Batavii apostoljski prefekt in zraven še 6 mašnikov smelo stanovati. Tudi je bila tisto leto v Batavii katoliška cerkev 110 čevljev dolga in 50 široka posvečena. Dalje so vstale cerkve v javanskih mestih, Samarang, kjer je zmed 30.000 prebivavcov veliko Evropejcov, in Surabaja, kjer je 80—90.000 prebivavcov. Tudi mesto Padang v deržavi indrapuranskiga sultana na otoku Sumatra, ki je vazal Holandezov, je dobilo katoliško cerkvico.

Kralj Vilhelm I. v kateri je bil sicer sam za se nemaren za vsako vero, in je bil ravno z omenjeno obnašo do katoličanov toliko hudiga svojimu kraljestvu napravil (odpad Belgije), je l. 1840 kraljevanje svojimu sinu Vilhelmu I. prepustil, in dovolil, de se je s katoliško grofinjo d' Oultremont smel oženiti, in je v posestvi neizmernih zakladov (150 milijonov gold.) l. 1843 v Berlinu umerl. Vilhelm II. je iskal po moči katoličanam pravičen biti; v svoji mladosti je bil pri Velingtonovi armadi na Španjskim (1810—1813) in tako se je s katoliškimi duhovni sprijaznil, kateri so mu bili tudi v Holandu ljubši, kakor kalvinski dominesi (pastorji). Škoda, de je bil s svojim sinom, sedanjim kraljem Vilhelmam III., v razpertji. Vilhelm II. je obiskal deželo Brabant, je zbolel v mestu Tilburgu in tam si je ne v svoji hiši ampak pri svojim prijatlu, katoliškim fajmostru, po ime-

nu van Zvisen, ki je zdaj veliki škof v Utrehtu, stanovanje vzel, in v tim katoliškim farovžu je on 17. sušca 1849 umerl. Govorilo se je, de je Vilhelm II. kakor katoličan umerl; ali je to res ali ne, ni znano. Pod tim kraljem je bil papež Gregor XVI. l. 1840 apostoljski vikarijat v Batavii vtemelil in škof i. p. M. van Groof je bil prvi apostoljski vikar v holandski Indii. Ali van Rohusen, poprej minister v Hagu, in poznej veliki poglavar (Generalgouverneur) v Indii je kakor terd kalvine l. 1846, tebi nič, meni nič, tiga viksiga pastirja dal zgrabiti in v Evropo nazaj silamo odpeljati. Dobrimu kralju taka kalvinska silovitost ni bila po volji; verniki v Holandu so pregnaniga škofa z veliko častjo sprejeli, Bog je pa ravno to prigodbo svoji cerkvi v prid obernal. V pogodbah s papežem je namreč vlada sicer dosegla, de Groof ni šel več v Batavijo, zraven je pa dovolila, de namesto 6 katoliških duhovnov v holandski Indii sme njih število neomejeno biti. Dalje je vlada obljubila stroške škofjiga popotvanja (Visitationsreisen) in 8 mašnikov prevzeti. Ob enim je bila tudi preklicana prepoved, po kateri se katoliški duhovni niso smeli na Molukih, na Celebu in Borneju prikazati. Batavija je veliko, pa zlo nezdravo mesto Holandezov v Indii; med 54.000 prebivavci je do 3.000 Evropejcov in njih mlajšev, 12.000 pa sužnjikov. Apostoljski vikar in škof tam je zdaj Peter Marija Braeken. Vernikov po holandski Indii se je štelo 15—36.000, in ker so Portugaljci zdaj tudi otoke Flores, Sabrao in kos Timora s pristavkam, de katoliška vera ne bo ovirana, Holandezam prepustili, utegne vsih katoličanov 80—100.000 biti. Tudi smo brali, de se je poslednje leta sultan otoka Banka, ki je na izhodno-južni strani Sumatre, in znana zavoljo obilnosti cina, z več podložniki k katoliški cerkvi spreobernal.

Novi apostoljski vikar se veliko ložej obnaša v svoji službi, kakor njegov prednik. Vender bo katoliška cerkev še dolgo imela težave, zakaj moč velikiga poglavarja tam je velika. Upajmo, de je novi poglavar Pahud, ki je šel letas skozi Ljubljano v Indijo, in se je na Dunaji s e. k. ministerstvom pogovarjal, do katoliške cerkve dobrovoljin mož.

D o p i s i.

S Kalobja, 1. pros. J. V. Ljuba Danica! Veliko lepih spominkov si že postavila nam in našim naslednikom v izgled in v poviksanje slave Božje, postavi še pridnim Ponkvičanam lep spominek, de se tudi drugi nad njimi zgledujejo in jih posnemajo. Nočem ti praviti od pretečenih let: od misijona, ali kako lepo farno cerkev imajo, ali od novih od g. Samasata kaj vbrano vlitih zvonov itd.; povém le od lepe slovesnosti pretečene jeseni pri podružnici sv. Ožbalda.

Cerkvica sv. Ožbalda stoji na prijaznim homcu, kteriga lepo polje, travniki, zelene gošave in vasi venčajo. Prvi je bil to selo kupil Jožef Novak, ki je kapelico sv. Ožbaldu v čast postavil. Začel se je on prvi Slomšek pisati, in je prednik našiga milostljiviga kneza in škofa, kateri so v svoji mladosti to cerkvico posebno ljubili, in se radi v nji pomudili.

Desiravno je bila pa prva kapelica potem poveksana in v cerkev prekeršena, je bila gorečimu gosp. fajmostru J. K. in za Božjo čast vnetim farmanam še zmiraj premajhna in preborna. Zato so jo letas zalo zlepšali, oltarje premalali in pozlatili in po navodu umniga gosp. fajmostra št. Peterskiga pri Mariboru g. G. kapelico z novim oltarjem Marije čistiga spočetja prizidali, katero so milostljivi knez in škof letasno jesen slovesno posvetili.

Kaj lepa je bila procesija, ki je podobo Marije čistiga spočetja spremljala od farne cerkve do sem, četertinko uro deleč. Cesta je bila na več krajih s slavnimi prepogami prepežena, okrog 2.000 majov z venci in cveticami ozalisanih je bilo na vsaki strani razpostavljenih; prelepo podobo so 4 device, ponižno oblečene in z venci na glavi, nosile

in 14 belo oblečenih nedolžnih deklic jo je s svečami spremljalo; domači g. fajmošter so z obilnim zbranim ljudstvom po poti lavretanske litanije peli, itd. Vesel dan je bil ta za Ponkvičane in za vse okoli. Bog daj več takih!

So pa tudi Ponkvičani pridni farmani, de malo takih. Ker so g. fajmošter desetino, kakor povsod, po odškodovanji zgubili, so jim farmani iz ljubezni lep vinograd v poboljšek kupili, kteriga so g. fajmošter „Darovšek“ kerstili (ker je iz samih darov kupljen), in z lično kapelico ozaljšali. Veliko lepiga bi zamogel še od Ponkvičanov povedati, pa ene le ne morem zamolčati. Ko so namreč po odpravljeni desetini g. fajmošter farmanam oznanili, de jih težko stane, vino kupovati, in so rekli, de se jim za tega del priporočijo, je v resnici vsak gorman, kakor ob času desetine, pri svoji kleti gosp. fajmoštra čakal in jim obilno daroval.

Zaslужijo tedaj pridni Ponkvičani zavolj lepiga, pobožniga življenja, ljubezni do svojih duhovnov, in zavolj poviksanja Božje časti v zlate bukve vpisani biti.

V Šent-Jurju so imeli v enim letu že v tretjič eksercicije ali duhovne vaje; in sicer drugi adventni teden za fante; vodila sta jih gg. Jakob Horvat in Franc Zainker, misijonarja sv. Vincenca Pavljanskiga iz Celja. Vdeležilo se jih je okrog 500 mladenčev s posebnim ginjenjem in gorečnostjo. Njih obličje je bilo po tim, ko so se po dolgi spovedi z usmiljenim Jezusom sklenili in njemu zaobljubili, čisto spremenjeno, vpokojeno in veselo, de je tudi nas duhovne močno ganilo. V resnici, kdor ima Jezusa v sercu, ima že tukaj nebesa, brez Jezusa pa tudi že tukaj pekel. O ljuba mladost! pokusi, pokusi, kako sladko, mirno in veselo je, z ljubim Jezusom biti! Človek pokoja ne najde, dokler Jezusa ne najde. Ves svet ne more duše nasiliti, ljubi Jezus pa pride in naj ubožniši sirotej postane naj bogatejši, bogastvo nebeško že tukaj okusa.

Nekterim željam vstreči, dodam eksercijski red, kakor je bil pri nas.

V ponedeljek zvečer ob 5.: Poklic sv. Duha z blagoslovom; vvodni nagovor; I. premišljevanje (vselej celo uro) z naznanilam kratkiga zapopadka premišljevanja za prihodnji dan; ob 7. večerja; ob 8. večerne molitve in spraševanje vesti; Confiteor (očitna spoved); litanije z dvema blagoslovoma; primerjena pesem. V Šent-Jurju je bilo pa vse do večerje ob 8. končano.)

V torik ob 5. zjutraj: Juterne molitve, angeljsko čiščenje; II. premišljevanje; peta sv. maša; litanije od sladkiga imena Jezusoviga; tihe sv. maše ..., ob 8. zajterk; ob $\frac{1}{2}$ 9. branje sv. Tomaža Kemp. $\frac{1}{4}$ ure; I. del sv. roženkranca; ob 9. branje večnih resnic 1 uro; ob 10. III. premišljevanje; ob 11. tiho spraševanje vesti, po spovedi pripravne molitve za sv. obhajilo itd., $\frac{3}{4}$ 12. obiskovanje sv. rešnjiga Telesa; premišljevanje čez svoj koreninski ali naj hujši uterjeni greh; angelovo čiščenje. Ob 12. kosilo. O $\frac{1}{2}$ 2. obiskovanje sv. Rešnjiga Telesa, II. del sv. roženkranca, 2. pridiga iz življenja svetnikov premišljevanjem primerjeniga. Ob $\frac{3}{4}$ 3. tiho premišljevanje življenja svetnikov in sklep jih posnemati. Ob 3. podučenje po stanovih; ob $\frac{3}{4}$ 4. sv. križev pot; o $\frac{1}{2}$ 5. branje iz Tomaža Kemp. $\frac{1}{4}$ ure; tiho premišljevanje in molitve. Ob 5. IV. premišljevanje (Meditatio). O $\frac{1}{2}$ 7. III. del sv. roženkranca; angelovo čiščenje; ob 7. večerja, ob 8. kakor v ponedeljek večer.

V sredo, kakor v torik, s V., VI., VII. premišljevanjem, I. podučanjem, II. pridigo iz življenja svetnikov.

V čertertik ravno tako, z: VIII., IX., X. premišljevanjem, III. podučanjem (consideratio), III. pridigo iz življenja svetnikov. — Zvečer na zadnje pesem: Večerno pozdravilo pred sv. Obhajilam (Mnemozynn).

V petik: ob 5. juterne molitve z angeljskim čiščenjem; XI. in sklepno premišljevanje; obhajilne molitve, slovesna sv. maša z leviti in 2 blagoslovoma, med sv. mašo

skupno sv. obhajilo s kratkim nagovorom; Te Deum laudamus (zahvalna pesem); zahvalne molitve po sv. obhajilu; pesem: Zaobljuba Jezusu; končni govor. Pristavek. Spovedovati se v sredo začne; in potem se vsak dan od raniga jutra do večera spoveduje. Močno koristna, velikrat potrebna je dolga spoved.

Nekaj posebniga imajo eksercicije v sebi, de v resnici tudi nar večim grešnikom v serce sežejo, ga vsiga pretresejo, potem pa vendar s takim veseljem in pokojem navdajo, de, mislim, bi človek naj srečnejši bil, ko bi precej po eksercicijah umrl, težko je kdo smertno uro bolj za srečno smert pripravljen. O. A. M. D. G.!

Iz Rima, 24. grud. J. Z. V cerkvi st. Maria della Minerva je bila 21. grudna slovesna sv. maša in zahvaljena pesem, de je Bog srečno odvernil smertni naklep, ki je bil 8. u. m. namenjen neapolitanskemu kralju. — Ker bo mesca svečana provincialni zbor (sinoda) v Solnigradu, bo pri ti priložnosti tudi novoizvoljeni in pred nekimi dnevi tukaj poterjeni briksenški škof ondi slovesno posvečen. Po veliki noči pa je namenjen v Rim priti. — Steber za spominek razglašene verske resnice od neomadežaniga spočetja je bil postavljen 18. grud., podobe Marije Device pa še ni na njem. — V začetku adventniga časa je vladija razglašila oestro zapoved, de tisti, kteri ob postnih dnéh v očitnih gostiših mesne ali mlečne jedi jedó, morajo biti v posebnim stanovanji od družih odločeni. (Je namreč dosti krivovercov ali nevercov, kterih njih kriva vera ali nevera ne veže k postu, in vlada ne pripusti de bi taki vernimu ljudstvu pohujšanje dajali. — Po Laškim, Egiptu id. se o postnih dnéh mlečnih jedi zderžijo.) Na prelomljenje te postave je postavljeno 50 škudov (tolarjev) kazni. — Tukajsnji prečast. vesoljni poglavar (general) kapucinskiga reda, apostoljski pridigar Luigi da Frento, kakor tudi O. Bernard M. Jeckel iz Monakoviga si na vso moč prizadevajo, de bi se pospešilo zidanje kapucinskiga samostana in cerkve v Terstu. Od poslednjiga napravljena osnova k temu je že pred nekimi dnevi poslana prečastitimu terzaškemu škofu, ki ravno tako to delo močno podpirajo, in torej se smé zanesljivo upati, de bo poslednjič Terst, to tehtno zavetno mesto, dosegel toliko potrebno napravo, zlasti v naziru na izhodnjo Indijo. Samostan s cerkvijo v svoji obilni velikosti in na naj višjim kraji mesta (zraven gradu ali kastela) bo prav prijazno pozdravljajl noter potujočiga ptujca. Žlahtni bizantinsko-romanski zlog v pravim keršanskim duhu bo Terst za mnogo obogatil s čisto klasiškim stavstvom ali poslopništvm. Imenovani prečast. pater, ki se je stavniške (arhitektonske) vede pri izverstnih mojstrih v Monakovim in na Dunaji izučil, se zdaj pečá zlasti z razdelki osnove ali plana in z licem ali čelam (fasado).

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Noviga leta dan je bil spreobrnjenec g. Ludvik Frank v škofovi kapeli med mašo Nj. milosti obhajan in po sv. maši birman. Birmanski boter so mu bili čast. gosp. Janez Stritar, šent-jakopski kaplan.

* Gosp. Janez Božič, dosedanji kaplan v Krašni, gre v Reko za domestovavca (suplementa) na ondrotnim gimnazii.

Z Gorenskiga 31. grudna 1856. — Zadnje zdihe pojemlje staro leto, zdaj in zdaj bo vtonilo v morju neskončne večnosti in — nikdar ga več nazaj ne bo. — Ako se stanovniki Avstrije danes ozremo v ravno končano leto, kakšne čutila pač morajo navdajati naše serca? Ali ne čutila naj serčnejši hvaležnosti? Kervavo je bilo obsijalo solnce noviga leta druge države, komaj je vtaknil angel morije meč v nožnice, že v drugih sosednjih krajih žvenketa vnovič morivno orožje, pripravljaje se za kervav boj, ter sklicati v življenje neštivilno število žalostnih dni! Nas, hvala Bogu! je razveseljeval ljubi mir, zraven tega pa smo še vživali v prav obilni meri nebeški blagoslov pri vsih

poljskih pridelkih. Tudi ljubo zdravje se je vdomačilo po stari nekdanji navadi med nas — ob kratkim — vzrokov imamo več ko dovolj, pošiljati danes hvaležne molitve k Očetu nad oblake za toliko nezasluzenih darov. Naj bi pa ne pozabil danes slednji Avstrijanec vplesti med svoje hvaležne molitve tudi iskrenih zdihljejev za blagor presvitliga cesarja in cesarice, ktera ravno zdaj obiskujeta kakor skerbijoča oče in mati svoje narode, plameča od želja, osrečiti jih ter deliti na vse strani: cerkvam, revežem zvestim kakor tudi zmotenim podložnim jasne dokaze svoje visoke milosti. — In kakor je med Slovenci lepa navada, si k novemu letu obilnost vsiga dobriega vositi, tako nesi, ljuba Danica po vsem Slovenskim, kakor tudi po vsih daljnih mejah obširne Avstrije iskrene želje: Naj bi nas Bog vse ohranil tudi zanaprej: vladarja in podložne v svoji milosti in nam ne odtegnil svojiga svetiga blagoslova. Toliko v končanje stariga, in pričetik noviga leta. **Z Bogam!**

J. Levičnik.

Iz Gorice. Zakonska sodnija v Gorici je takole sestavljena: Predsednik: p. n. g. Avg. Codelli, bar. Fahrenfeldski, prošt; svetovavci: p. n. gg. kanonika Pet. Filej in Blaž Bucik, Jak. Štibiel, prof. cerkv. prava in zgodovine in častni kanonik; O. Klar Vascotti, provincial franciskanskiga reda, prof. cerkv. prava in zgodovine na Kostanjevici; Karl Dolijak, mestni župan in doktor oboj. prava; za govornik: Dominik Castellani, doktor sv. pisma, in duh. vodja v semeniši; tajnik: Jan. Lapanja, konsistorijalni tajnik, kterimu je pridjan Štef. Bensa, dvorni kaplan. —

Iz letašnjiga duhovskega imenika goriške nadškofije se razodeva, de šteje ona 188.774 duš, 15 dekanij, 47 far. skupaj 62 farnih cerkvá, dalje 4 farne stanov. vikariate, nestan. vikariatov 8, lokalij 16, kaplanij 93, skup previde-nih cerkv. 121. Število duhovnov 410, med njimi pa 20 redovskih. V drugih škofijah jih biva 18, polovica v pokoji; mašnikov v pokoji vsih skup 40; umerlo jih je od 1. grud. 1855. 8, poslednji Jan. Peric, duh. v pokoji. 7. grud. l. l. Bogoslovcev je v vsih 4 tečajih 36; namreč v I. 9, v II. 13, v III. 7, v IV. 7, ktere številke nar glasnej govoriyo za mladenško semeniše.

Iz Tersta slišimo iz prijateljskiga dopisa, de se ondi Marijna družba v prid afrikanskiga misijona čedalje bolj in bolj razširja in že mnogo tovaršev šteje. Je pa tudi potrebno, zakaj g. misijonar Gostner nam je pred nekim časam pisal de misijon okoli 50.000 gold. stroškov na leto ima, in v naj poslednjim dopisu beremo, de so letašnji novi misijonarji. popotvaje skoz vroči Egipt in dalje, le ob nedeljah imeli kako kapljo vina, sicer so mogli z vmazanim Nilam zadovoljni biti. Pri nas, ko imamo bistre studence, ni težava, ob vodi biti, — tam pa je druga. Bog poverni bogoljubnim Slovencam, de se še vselej spomnijo Afrikanskiga misijona, sama Danica je od začetka lauskiga leta dosihmal odrajtala okoli 500 gold. zbirk Marijnemu društvu na Dunaji.

Razgled po keršanskim svetu.

Družba sv. Severina na Dunaji bo tudi letas napravila popotvanje v Jeruzalem in druge svete kraje, ako se saj 20 moških k temu romanju oglasi (ženske se ne sprejemljejo). Kdor se želi popotnikom pridružiti, se mora do 25. svečana pri Severinovim društvu (Grünangergasse Nro. 843) na Dunaji oglasiti in denar za popotvanje vložiti, to je, 500 gold. v srebernih dvajseticah. Za ta denar bodo popotni stroški od odhoda iz Tersta do povernitve v to mesto oskerbljeni. V prvi polovici sušca bo odhod iz Tersta. Velikonočne praznike bodo v Jeruzalemu obhajali. — V Djakovo iz Zagreba poklicane usmiljene sestre so pre-

vzele dekliške normalne šole, in uče otroke tudi v ženskih ročnih delih. Delijo dalje hčeram premožniših hiš nauk v bolj izverstnih ženskih ročnih delih po 5 ur na teden za plačo po 2 gold. na mesec. Poslednjič napravljajo tudi znotranjo šolo za vikši dekliško izrejo proti spodobni plači. — V Freiburg se je 19. u. m. častitl. vikši pastir iz svojiga pregnanstva povernil in je bil z veselim pozdravljanjem in slavoklici sprejet! — V Rimu se obhajajo velike zahvale zavoljo otenja neapolitanskiga kralja; v cerkvi apostelnov je bilo na prizadevo saksonske knezinje in španjske kraljice Kristine tridnevno opravilo. — London. Vojvodinja Athol-ska je pred nekimi dnevi prestopila v katoliško cerkev. Že 4 šotiske vojvodinje so se pokatoličile. — Iz Briksna je znani cerkveni pisavec, izverstni gimnazijalni učenik in posebni prijatelj in podpornik afrik. misijona svetim Očetu papežu poslal naznanila zastran delavnosti tirolskih misijonarjev v Afriki. Ta izverstni gospod je sv. Očetu osebno znan in je na te oznanila dobil od njih prav prijazin odgovor, v kterim pravijo de jim te naznanila serce močno razveseljujejo, in de z naj priserčnišimi prošnjami na kolenih Božjo milost prosijo, de bi misijonarji zmiram dalje in več sadú obrodili, raznanovavcu pa v zastavo očetovske ljubezni in v dosego vsih nebeških milost podelé apostolski blagoslov. — V Milanu pričakujejo 15. t. m. Nj. veličanstvi in za njno slovesno sprejetje velike priprave delajo. Ker svitli cesar s cesarico zavoljo deržavskih in vojaških zadev ne morejo v Rim popotvati, kamor so jih sv. Oče po nadškofu Viale Prelà-tu povabili, bodo neki sv. Oče sami prišli v imenitno „Loretto“, se ondi s cesarjem sniti, kteriga želé osebno viditi in poznati. — Ves primski prečast. škof so prejeli iz neznane roke 26 tavžent gold. v različne dobre namene. — Prečast. škof Moyses v banski Bistrici so od mertvuda zadeti. — Francoski cesar Napoleon III., kakor piše „Volksfr.“ želí od papeža slovesno kronan biti. Sveti Oče so se menda po poslancu, turonskim vikšim škofu, Marlot-u, izgovorili, de zavoljo zdravja in družih okolišin sami ne morejo v Pariz priti, de bodo pa nadaljne potrebue reči v ta namen poznejši določili. — V Oksfordu je anglikanski vikar A. H. de Romestice v katoliško cerkev prestopil. — Na rumenim morji na severni strani kitajskiga zidú so morski roparji nekiga katoliškiga misijonarja v morje vergli in vtopili. V Mandžurii, od kodar se to piše, kerstijo misijonarji po 12 do 15 sto otrok v smertni nevarnosti, in po 50—100 odraslih nevernikov. —

Pogovori z gg. dopisovavci.

G. S. J. Smo vse oskerbeli, hvala! — G. J. V. ! Bog plati! — G. A. V. v R.: oskerbeli; — zastran Govornika se bo še vidilo; — Drobtince za l. 1855 veljajo 1 gold. 20 kr., za l. 1856 pa 1 gold. — G. B. L. v Ž.: Bi bilo dobro; želeli bi pa gotovi spis, ker sami ne uterpimo s časam. — G. F. St. v T.: prav lepa hvala! — G. M. S. v T.: Bomo skusili prej ko moč.

Milli darovi.

Za afrikanski misijon:

Iz Cirknice 30 kr. — Iz Hin 2 gold. — Bratovš. živ. roženkranca pri št. Vidu nad Ipavo 20 gold. —

Duhorske zadere.

V teržaški škofii. 24. grud. je bil pokopan častiti fajmošter v Servoli, g. Jož. Pavlič, v 46. letu svoje starosti. R. I. P.!

Današnjemu listu je pridjana druga pola razlaganja zakonskih postav.